

Når Transportministeriet støjer, skal støjramte borgere klage til Transportministeriet

Når Transportministeriet ombygger Aarhus H og elektrificerer jernbanen, skal støjplagede naboer af alle myndigheder klage til Transportministeriet. Det er en ommærkning i Aarhus Kommune.

Henrik Havbæk Madsen
hinao@stfrank.dk

FAKTA

TRANSPORTMINISTER TILBYDER GENHUSNING

Så længe høringsrunden ikke er afsluttet, vil transportminister Benny Engelbrecht ikke kommentere Aarhus Kommunes høringsvar. Men han har sendt os denne mail:

ÅRHUS: Det bliver en støjende affære at være nabo til jernbanen, når Aarhus H skal bygges om, og banens strækning gennem Viby og Abenhøj gøres klar til fremtidens elektriske tog.

Det betyder nedramning af kørebaner med 40 meters mellemrum og ombygning af en række broer.

Men hvis støjen når en styrke så ubærlig, at en nabo til jernbanen sætter sig til at skrive en klage, skal han ikke som normalt stille den til Aarhus Kommune.

Nej, af alle myndigheder i verden skal han klage til Transportministeriet.

Det transportministeriet, der står for elektrificeringen og på alle måder - ikke mindst økonomisk - har en interesse i, at det 317 millioner kr. dyre projekt ikke bliver forsinket eller fordyret af klager.

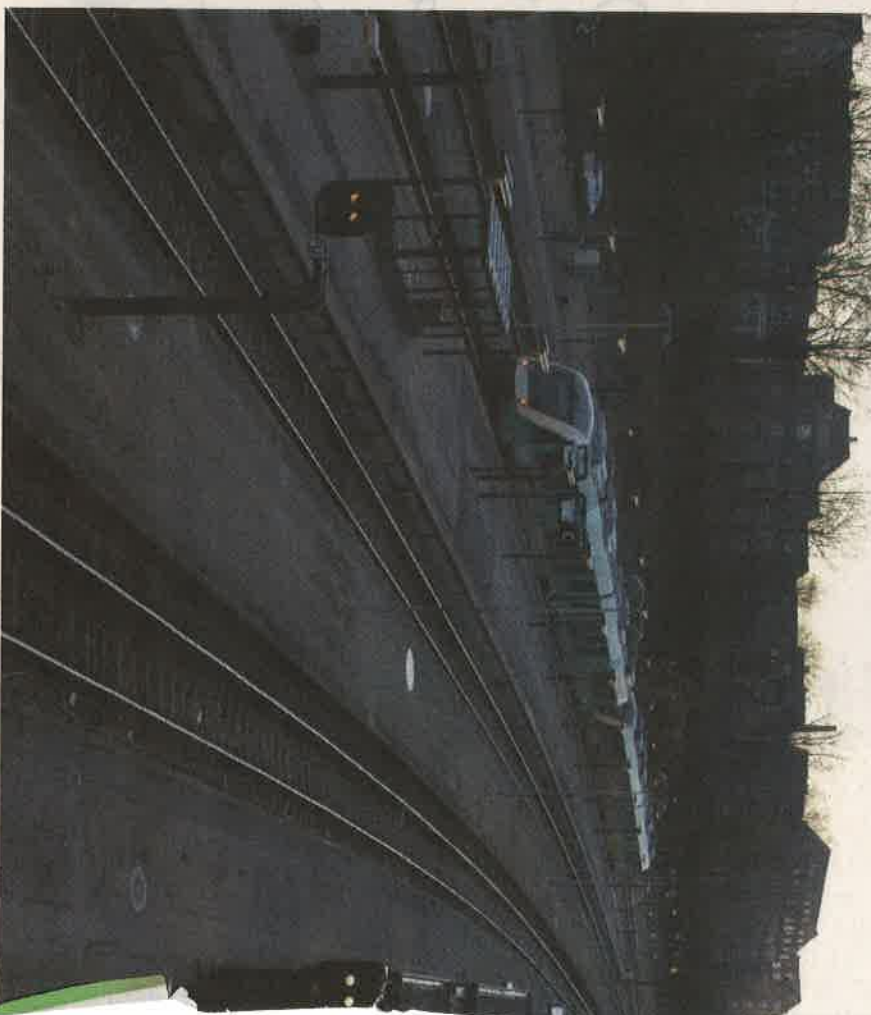
Det er i forslaget til anlægslov for ombygning af Aarhus H, at Transportministeriet foreslår, at borgerne afskæres fra den normale klagemulighed.

"Forslaget om afskæring af klageadgangen er fundet nødvendigt af hensyn til anlægsprojektets fremdrift og økonomi," står der i forslaget.

Kommune: Træk lovforslag tilbage

Lovforlaget har netop været i offentlig høring, og Aarhus Kommune har skrevet et høringssvar, der problematiserer ideen om at lade transportministeren behandle klager over sig selv.

I høringssvaret, underskrevet af netop afgående teknisk og miljørådmand Bünyamin

Kortet her viser den del af jernbanen, der skal elektrificeres i forbindelse med ombygningen af Aarhus H. Fælle naboer til jernbanen sig så generet af støj fra for eksempel nedramning af kørebaner, skal de klage til Transportministeriet, der i den grad er part i sagen. For det er Transportministeriet, der står for elektrificeringen af banen. Kort: Transportministeriet

Øst for banegården (matrikel 2209a)

Et bredt flertal i Folketinget har besluttet at samle alle delprojekterne på Aarhus H i ét samlet projekt, så perioden med spøringsvar og støjgener bliver mindre. Samtidig er der lagt en stor indsats i, at mest muligt af de støjende arbejder gennemføres i dagtimerne, hvilket så sker på bekostning af passagerens mulighed for at tage toget.

En yderligere minimering af støjende arbejder om aftenen og natten vil betyde, at togpasagererne bliver generet endnu mere, og vi kan alternativt risikere at skulle have en længere periode med en helt lukket Aarhus H.

For at hjælpe borgerne i Aarhus under ombygningen er der med lovforlaget, som noget særligt, givet mulighed for kompensation og genhusing til de naboer, der er særligt udsatte. Det vil ikke være muligt uden lovforlaget, og det er noget Aarhus Kommune har efterlyst. Vi har alle en fælles interesse i, at ombygningen bliver klar til tiden og med færrest mulige gener for naboerne og passagerne. Derfor vil jeg også tage initiativ til et møde mellem kommunen, Benedanmark og ministeriet med henblik på at finde ud af, hvordan vi bedst muligt hjælper hinanden i det videre forløb.

Simsek (V) og magistratsadlingens direktør, Henrik Seidling, opfordrer de to til, at lovforlaget slet ikke gennemføres.

De skriver: "Aarhus Kommune finder det retssikkerhedsmæssigt betænkeligt, at Transportministeret gives hjemmel til at regulere egne arbejder, og at der dermed ikke er en funktional adskillelse mellem bygherre og myndighed".

Og videre: "I forhold til anlægsloven for ombygningen af Aarhus H har Transportministeriet væsentlige økonomiske interesser i projektets fremdrift, og kan

derfor ikke betegnes som uafhængig", står der i høringssvaret.

Kommunens høringssvar får fuld opbakning fra Viby Fællesråd. Formand Hans Peter Mehlsen skriver i en mail til Aarhus Stiftstidende:

"Vi bakker fuldt ud op om omstillingen af Aarhus H, og vi mener, at det er vigtigt, at der er en funktional adskillelse mellem bygherre og myndighed".

"I forhold til anlægsloven for ombygningen af Aarhus H har Transportministeriet væsentlige økonomiske interesser i projektets fremdrift, og kan

ret i projektet," skriver Hans Peter Mehlsen.

- Vilkerne i et demokrati

Men ifølge Steen Bønsing, der er professor ved Juridisk Institut på Aalborg Universitet og ekspert i forvaltningsret, er Transportministeriet ikke ude på lyd is. I hvert fald ikke set med hans juridiske briller.

Selvfolgelig kan man sige med fornemmelsen af, at når det er staten, der er i gang med et projekt, så er det belejligt for staten, at den selv kan styre reglerne. Men det er vilkårene i et demokrati. Hvis man er udfreds, må man vælge andre politikere. Eller de må stå til ansvar politisk siger Steen Bønsing.

Han lægger vægt på, at uilfredse naboer - som alle andre - har muligheden for at gå til domstolene og anlægge

en retssag.

- Nogle gange er der mange klagemuligheder. Andre gange ingen. Det er ikke en ualmindelig ret til, at man kan klage til en klageinstans. Men uanset hvad kan man gå til domstolene, siger Steen Bønsing.

Nødvendigt at støje om natten

Men hvor alvorlig er situationen for jernbanens naboer? Hvor meget vil arbejdet støje? Og ikke mindst: Hvornår på dagen vil det støjende arbejde foregå?

I forslaget til anlægslov står der, at elektrificering og ombygning vil blive tilrettelagt, så omgivelserne ikke påføres unødige miljømæssige gener.

Men der står også: "Selv om det i videst muligt omfang vil blive forsøgt at sikre, at projektets mest støjende

aktiviteter udføres i dagtimerne, vil der være nødvendigt, at visse støjende aktiviteter gennemføres i nattemperne."

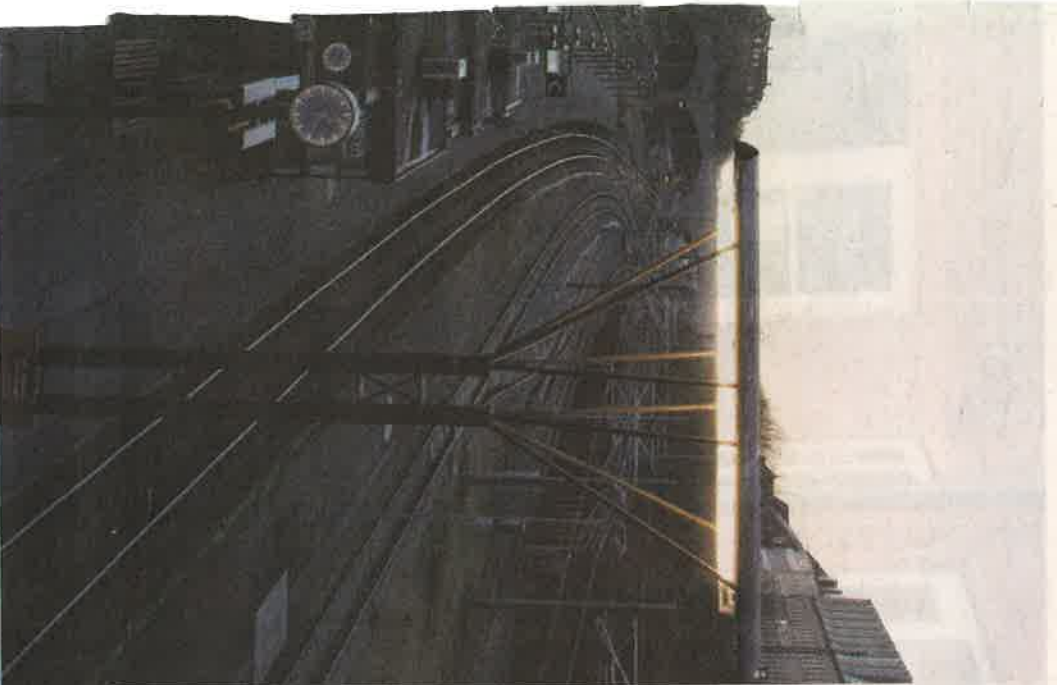
Derfor vurderer Transportministeriet og Benedanmark at det bliver nødvendigt at bringe bestemmelsen om, at klager skal rettes til Transportministeriet, i anvendelse. For eksempel på kommende arbejde på broer, der skal forhøjes eller bygges om for at skabe plads til de nye elektriske tog.

Påbud efter 10 naters støj

Og netop broarbejde har givet Aarhus Kommune dårlige erfaringer med Benedanmarks evne til at arbejde uden at genere naboerne med støj.

Elektrificeringen af jernbanen mellem Fredericia og Aarhus er nemlig nået ind i Aarhus Kommune, og her har

Naboer til jernbane utrygge ved at Transportministeriet skal behandle klager

I Haraldsgade ligger 19 gamle huse så tæt på jernbanen, at beboerne frygter sætningsskader, når Banedanmark går i gang med at ramme mester ned. De undrer sig over, at klager bliver behandlet af Transportministeriet - Det svarer jo til, at politiet skulle behandle klager over politiet, siger beboer.

Henrik Hovbæk Nordsen
hinnod@stiftendk

KONGSVANG: Wrum - der kører Arriva-toget til Herning.

Wussi - her har vi letbane-toget på vej mod Odder.

I Haraldsgade i Gl. Kongsvang lever beboerne i 19 huse mere end almindeligt tæt på jernbanen.

Baghaverne grænser op til skinnerne, og der er vel ikke mere end tre meter til det første af sporene.

Husene er mere end 100 år gamle og uden nyere huses betonstøbte fundamenter.

Kirsten Katborg og Bent Møller bor i et af husene på Haraldsgade, og de er på grund af husets alder meget bekymrede for sætningsskader, når Banedanmark begynder at ramme mester til de nye elektriske togs kørestrom.

Lidt længere henne går jernbanen under en bro, som skal havevæj for at skabe plads til de elektriske togs strømtagere.

Sådan noget tager tid, og det kommer uundgåeligt til at støje.

Så det er mere end sandsynligt, at Kirsten Katborg og Bent Møller en dag bliver så trætte af at være nabo til Banedanmarks larmende arbejde, at de skriver en klage.

Tankvækkende

Normalt skulle de stille den til Aarhus Kommune. Men lige netop elektrificeringen af Banen i Aarhus har Transportministeriet som klagemyndighed.

- Jeg må sige, at jeg er for-tørnet over, at Transportministeriet afskærer os fra at

Jeg tror ikke, at jeg kommer til at tage på hotel. Jeg vil være dit for nervøs og bekymret for vores hus.

KIRSTEN KATBORG, NABO TIL JERNBANEN

klage til Aarhus Kommune. Hvis man for eksempel klager over politiet, så er det jo ikke politiet, der behandler klagen. Det gør et uafhængigt klagenæv (Den uafhængige politiklagemyndighed. Red.), siger Kirsten Katborg.

Det har også gjort indtryk i Haraldsgade, at Aarhus Kommune har skrevet et temmeligt skarpt høringsvar til anlægsloven for elektrificeringen i Aarhus.

Kommunen bruger udtryk som "rejsikkerhedsmæssigt betænkeligt" og opfordrer til, at forslaget til anlægslov slet ikke bliver vedtaget.

- Det er da tankvækken-de, siger Kirsten Katborg.

Tager ikke på hotel

Som noget nyt har Banedanmark fået mulighed for at yde håndtramte naboer kompensation eller hotelophold på statens regning, når det går hårdt for sig med støjende arbejde på jernbanen.

- Altså. Jeg anerkender, at det er en udstrekket hånd. Men jeg tror ikke, at jeg kommer til at tage på hotel. Jeg vil være alt for nervøs og bekymret

Kirsten Katborg og Niels Erik Andersen, der er bestyrelsesmedlem i Kongsvang-Skovdal Grundejerforening, nede på et hængende hår at skrive et svar, da elektrificeringen af jernbanen var i høring. De er ikke imponerede over Banedanmarks informationsniveau.

for vores hus. Så jeg vil hellere være hjemme, så jeg ved, hvad der foregår, siger Kirsten Katborg.

Tæt på Haraldsgade ligger Ahavevej, og sporene fra vejens udvidelse for ti år siden skræmmer.

- Der var huse i kvarteret, der fik sætningsskader efter spunsning i forbindelse med Ahavevejs udvidelse, siger Kirsten Katborg, der ikke er videre imponeret over Banedanmarks informationsniveau.

- Oh, shit, nu får vi travlt - Vi har gennem tiden deltaget i rigtig mange høringer og gjort indsigelse mod byggerier og meget andet. Og det må man bare sige om Aarhus Kommune. Den er enormt god til at informere, når der

er noget i spil. Det samme kan man ikke sige om Banedanmark, siger Kirsten Katborg.

Da ombygningen af Aarhus H og elektrificeringen af jernbanen var i høring, opdagede beboerne i Haraldsgade det to dage, før høringsfristen udløb.

- Det var en nabo, der er ingeniør og har forstand på den slags, der læste en annonce om høringen i en lokal avis. - Oh, shit, nu får vi travl, sagde hun, da hun ringede på, fortæller Kirsten Katborg.

Trods den stramme tidsfrist lykkedes det ikke alene at forfatte et høringsvar. Det lykkedes også at få 90 mennesker til at skrive under på det fortæller Inger Katborg, mens et Arriva-tog fra Herning kører forbi lige uden for.

FAKTA

OMBYGNING OG ELEKTRIFICERING

Ombygningen af Aarhus H består af disse projekter:

Fornøjelse af jernbanens spor og konstruktioner.

Hastighedsopgradering af jernbanen.

Sporkapacitetsudvidelse ved Aarhus H.

Perronforlængelse på Aarhus H.

Etablering af et omkørselsspor 8 på spor 7 på Aarhus H.

Implementering af nyt signalssystem samt forberedende arbejder dertil.

Elektrificering af jernbanen samt forberedende arbejder dertil.

Når Banedanmark går i gang med at ombygge Aarhus H og elektrificere jernbanestrækningerne i Viby og Aabyhøj, vil masser af mennesker blive generet af støj. Vil de klage, skal de stik imod enhver praksis, stille klagen til Transportministeriet, som Banedanmark hører under. Det er betænkeligt rent rejsikkerhedsmæssigt, mener Aarhus Kommune.

Foto: Henrik Hovbæk Nordsen

Som jeg husker det, blev der arbejdet 10 nætter i træk, inden vi meddelte påbud, der afvejede behovet for at ombygge broer med borgernes behov for nattesøvn.

LUISE PAPE RYDGAHL, CHEF PLANBYGERI OG MILJØ ÅRHUS KOMMUNE

arbejder med ombygning af broer støjstet så meget, at Aarhus Kommune måtte meddele et påbud, der sikrede naboernes nattesøvn.

- Som jeg husker det, blev

der arbejdet 10 nætter i træk, inden vi meddelte et påbud, der afvejede behovet for at ombygge broer med borgernes behov for nattesøvn. Arbejdet foregik i påsken og i konfirmationsstiden, så det var ret indgrubende, siger Louise Pape Rydahl, chef for Plan, Byggeri og Miljø i Aarhus Kommune.

Arbejdet på den ene bro påvirkede 2.000 boliger. På den anden bro var der 9.000 boliger, der ville blive påvirket, hvis ikke kommunen skred ind.

Hvis forslaget til anlægslov for ombygning af Aarhus H vedtages, er det ikke længere Aarhus Kommune, men Transportministeriet, der skal overveje, om det er på plads med et påbud. Og dermed risikere at elektrificeringen forsinkes eller fordrøjes.